

NÁMESTOVO- TRANSFORMÁCIA NÁBREŽIA, 2021
III. WORKSHOP

NÁMESTOVO - TRANSFORMÁCIA NÁBREŽIA, 2021, III. WORKSHOP
ING. ARCH. TOMÁŠ HANÁČEK, PHD.

autori: Ing. arch. Tomáš Hanáček, PhD.
Ing. arch. Katarína Fejo, PhD.
Ing. Katarína Gloneková

spolupráca:

Bc. Tomáš Danko
Bc. Natália Marková
Bc. Patrik Domanický
Bc. Zuzana Mihaľová
Patrícia Hrehušová

1. TEXTOVÝ POPIS NÁVRHU

- 1.1 Konceptia širších vzťahov
- 1.2 Konceptia urbanistického riešenia
- 1.3 Konceptia krajinárskeho riešenia

1.1 KONCEPCIA ŠIRŠÍCH VZŤAHOV

Riešené územie je situované v západnej časti Oravskej priehrady v meste Námestovo. Mesto tvorí dôležité centrum celej spádovej lokality Hornej Oravy. Severozápadne ohraničuje riešené územie rušná komunikácia 1. triedy, ktorá tvorí zároveň bariéru medzi starým mestom a nábrevím. Juhovýchodná strana je ohraničená vodnou plochou Oravskej priehrady s dynamickou nábrevnou hranou. Juhozápad riešeného územia vymedzuje cestný most cez Oravskú Priehradu a pozemky s lesným porastom. Výnimočná pozícia mesta je súčasťou väčšieho celku koncepcie miest pozdĺž brehov Oravskej Priehrady. Spomínaný vyšší kontext dáva šancu vybudovať okolo Oravskej Priehrady silný rekreačný a lodný turizmus, v ktorom by nábrevie Námestova mohlo zohrať úlohu novej mestskej štvrte s jedinečnou atmosférou " **Života na vode** " .

10 kľúčových bodov konceptu:

KONCEPT ŽIVOT NA VODE

01. Kontinuita prírodných brehov
02. Prepojenie nových a pôvodných verejných priestorov
03. Odkaz na históriu územia
04. Podpora Modro - zelenej infraštruktúry
05. Mix used zástavba
06. Lodný Hot Spot
07. Aktivácia susedstiev
08. Debarierizácia
09. Aktivity vo VP
10. Etapizácia

1.2 KONCEPCIA URBANISTICKÉHO RIEŠENIA

PRIESTORY + DOMY + KOMUNITY + VODA + PRÍRODNÉ BREHY

ŽIVÉ NÁBREVIE

Koncepcia návrhu je postavená na zväzovaní existujúceho urbanizmu mesta s novonavrhovanou štvrtou živého nábrevia. Zámerom autorov bolo pozrieť sa na nábrevie komplexne. Preto sa v širšom kontexte zaoberali aj významom a potrebou zapojenia autobusovej stanice, aktiváciou prírodného bazéna, či prepojením Hviezdoslavovho Námestia a Kostola sv Šimona a Júdu s nábrevím. Hmotovo priestorové riešenie pozostáva z troch mestských blokov zmiešanej štruktúry, prepájaných sieťou verejných priestorov nábrevia, promenády a vnútroblokov. Vizuálnu a akustickú bariéru frekventovanej cesty po nábreví autori eliminujú s cieľom vytvoriť kompaktnú Nábrevnú ulicu. Hmotové riešenie jednotlivých domov reaguje na okolitú mierku zástavby, preto sú objekty rozdelené na menšie objemy zoskupené okolo vnútorného nádvorja, átria alebo námestia. Výšková regulácia zástavby je nastavená na 4-5 NP. Stmelujúcim prvkom konceptu je nábrevná promenáda prepájajúca obe časti nábrevia. Pozdĺž promenády sa tiahne vodný park so širokou škálou aktivít (oddychové plochy, ihriská, pobytové lúky, skatepark). Ťažiskom parku je priestor okolo existujúceho kruhového riešenia " Účko ", ktorého renaturalizácia má za cieľ zjemniť proporciu, ponúknuť priamy kontakt s vodou. Park vyúsťuje do novonavrhovaného prístavu s lodnicou a občianskou stavbou Domu lodníkov.

IDENTITA NÁMESTOVA

V návrhu nadväzujeme na historické založenie mesta a význam nástupnej osi do mesta podporenej alejou líp, ktorú opätovne oživujeme. Transformácia mosta počíta s vybudovaním pešieho koridoru a cyklo ťahu. Identitu mesta podporujeme aj v práci s existujúcimi prvkami ktoré v území neasanujeme, ale naopak zapájame do nového kontextu. Návrh má snahu citlivo pracovať s motívom zatopenej Slaneckej cesty, ktorú stváňa vo forme Mementa- nasvietenej rampy klesajúcej pod hladinu s rešpektovaním súčasnej „divokej“ aleje.

VEREJNÝ PRIESTOR

Spojovacím motívom nábrežia je veľkorysý pobrežný verejný priestor aktivovaný viacerými atmosférami priestorov a ich programu. Vodný park v súčasnosti je priestor nábrežia relatívne homogénny. Naším cieľom bolo navrhnuť novú výsadbu stromov, ktorá by bola základom budúceho parku. Park je v kontakte s mestom žiaduci aj z pohľadu prirodzeného tieňa. Môže byť vyhľadávaným priestorom užívateľmi pláží, oddychovým priestorom pre matky s deťmi, či pre seniorov. Pozdĺž parku je novonavhovaná trasa pre cyklistickú mobilitu a priestor pre exteriérové športy.

Účko

Existujúci kruhový priestor pobytového schodiska s možnosťou kúpania na náplavke sme integrovali do celkového riešenia Vodného parku. Vzhľadom na existujúce autorské práva sme do kruhu zásadne nevstupovali. Navrhli sme novú výsadbu stromov ktorá bude kopírovať formu kruhu, čím sa vytvorí pocit príjemnejšej mierky a tieňa. Prednú časť kruhu navrhujeme prepojiť subtílnou lávkou.

Amfiteáter

Amfiteáter rešpektujeme v pôvodnej pozícii. Návrh počíta s odstránením súčasného pódia a nahradením novej konštrukcie javiska so zázemím.

Skatepark

Pozíciu skateparku rešpektujeme, zo západnej časti dráh navrhujeme doplniť priestory pre zázemie pláže, bary, kaviarne, šatne. V návrhu pribudla aj tribúna a ihriská, či presunutý workout.

Prístav/ Edukačné centrum

Nový prístav pre rekreačné lode je súčasťou rozšírenia siete prístavov na Oravskej priehrade.

Domu lodníkov predstavuje prvý kontakt turistov s Námestovom (lístky, informácie, občerstvenie, kaviareň, expozícia Oravskej priehrady). Lodenica ponúka zázemie pre vodákov, servis a sklady lodí. - Marina predstavuje víziu pre kotvenie menších lodí a jacht, jej proporcia a radenie mól sleduje stopu domov pôvodnej - zatopenej časti Námestova.

CENTRUM NÁMESTOVA

Historické centrum mesta urbanisticky rozvíjalo pozdĺž nástupnej osi do mesta. Dnes je paradoxne táto pamäť negovaná dominantnou dopravou s kruhovým objazdom. Našou snahou bolo opätovne oživiť význam nástupnej osi do mesta, zúžiť proporcie cesty na parametre ulice a prepojiť existujúce centrum Námestova s novým nábrežím mesta.

ORAVSKÁ PRIEHRADA

Oravská priehrada má veľký rekreačný potenciál, ktorý je už v súčasnosti silne využívaný. Lodná doprava momentálne využíva primárne zastávky v Slanickej Osade, Slanickom ostrove a Vojenskej Studničke. Vybudovanie nového prístavu v Námestove môže atraktívniť rekreačné plavby o nový typ prístavu a mesta ako takého. Zároveň môže byť silným stimulom pre celú rekreačnú oblasť Oravskej priehrady.

1.3 KONCEPCIA KRAJINÁRSKEHO RIEŠENIA

Územie Oravskej priehrady a jej brehov vnímame ako jedinečnú lokalitu nielen pre mesto Námestovo, ale i široké okolie. Návrh sa zameriava na rozšírenie prírodných stanovišť a citlivé prevedenie jednotlivých vegetačných plôch. Chránená krajinná oblasť Hornej Oravy v sebe nesie dôležité krajinárske hodnoty a zabezpečuje vzájomnú previazanosť vegetačných plôch pomocou navrhnutých biocentier a biokoridorov. Brehy si zachovávajú svoj prírodný charakter s prítiahnutím života k vode a prírodných spevnení prostredníctvom kamenných balvanov, gabiónov, či fašín. Samotné nábrežie je včlenené do Oravskej priehrady pomocou navrhovaných ostrovov. Zadržiavanie a vsakovanie vody v urbanizovanom prostredí je jednou z priorit udržateľného mesta. V celej miere riešime problematiku manažmentu zrážkových vôd a vodozádržných opatrení v meste. Atmosférické zrážky, ktoré v areáli spadnú, neodtečú do kanalizácie, ale v priestoroch vsiaknú, alebo sa prirodzene odparia.

Okrem sprievodnej pobrežnej vegetácie významnú rolu hrajú aj nerovnosti v teréne, ktoré vytvárajú mozaiku suchších a vlhkých miest. Vytvorené sú aj nové spoločenstvá ako: mokrade, hydrofyty, mezofyty, vegetácia okrajov lesa, vsakovacie zóny, dažďové záhony a lagúny. Pre podporenie biodiverzity vo verejnom priestore navrhujeme extenzívne výsadby trvaliek, tráv, či kvitnúcej lúky. Previazanosť vegetačných plôch s mestom zabezpečia solitérne aj alejové stromy, popínavá zeleň, či zelené strechy. Riešením podporujeme ekologické hodnoty i rekreačný potenciál územia. Biodiverzita územia vyjadruje rozmanitosť na všetkých organizačných úrovniach živej prírody od genetickej úrovne až po diverzitu spoločenstiev a ekosystémov, druhové bohatstvo organizmov, ktoré sa v danom mieste vyskytujú. Vhodne zvolené biotopy majú prirodzenú schopnosť obnovy a samoregulácie, a teda veľký potenciál udržateľnosti v mestskom prostredí.

Celé nábrežie je koncipované ako postupný nástup z mesta do krajiny a tým aj postupne prechádzajúca starostlivosť z centra (vyššej údržby) do prírodného charakteru sukcesie smerom k vode. Vďaka zvolenému postupu priestor nestráca svoju pôvodnú osobitosť rešpektujúce ochranné pásma, širšie okolie, zároveň však môže existovať aj ako samostatne fungujúci celok, nezávislý na časovej ose premeny okolia mestskej krajiny. Základným prístupom vzhľadom k rozsiahlosti plochy a obsahu vegetačných prvkov je ponechaná určitá časť prirodzenému vývoju.

Plochy sú rozdelené od centra mesta podľa intenzity zásahu do spontánne vznikajúceho spoločenstva. Prírodzený vývoj od trávobylinného spoločenstva, cez krovité a stromovité nálety až po vzrastlý les je postupne regulovaný a udržiavaný. Cieľom je sledovať prírodzený vývoj spoločenstva a smerovať ju žiadúcim smerom tak, aby na jednotlivých plochách nábrežia smerom na Klin bolo udržiavané určité sukcesné štádium.

Riadená sukcesia spočíva v monitoringu a pravidelnom zásahu do plôch, každopádne v porovnaní s klasikou parkovou úpravou výrazne znižuje náklady na údržbu. Jedná sa tak o prírodzený prístup parkovej zelene na hranici mesta a voľnej krajiny, rešpektujúc ľudské merítko, historickú špecifickú stopu miesta a prírodné podmienky.

#

2. ZÁKLADNÉ BILANCIE NÁVRHU

RIEŠENÉ ÚZEMIE 99 836 m²

PUBLIC SPACE

- plochy spevnené	18 850	m ²
- plochy polopropustné	20 570	m ²
- plochy vegetačné	49 850	m ²
- plochy zastavané	10 496	m ²
- dĺžka úpravy brehu	980	m
- dĺžka cyklotrasy	1183	m
- počet ihrísk	3	ks

KOEFICIENTY

SEKTOR I.	IZP= 0,3
	KZ= 0,35
	IPP= 0,8
SEKTOR II.	IZP= 0,05
	KZ= 0,7
	IPP= 0,05

VEGETÁCIA

Počet nových stromov	300	ks	plocha mestskej a vnútroblokovej zelene	13 070	m ²
Počet kríkov	150	ks	plocha lúk	8 650	m ²
Počet exten. záhonov	40	ks	plocha mokradí, brodísk a trstinových tráv	2 950	m ²
Dĺžka alejí	525	m	plocha trávín	2 300	m ²
			plocha trávobylinného trávnik	20 980	m ²

DOMY

- VEREJNÝ SEKTOR/	Prístav/ Edukačné centrum	1NP- 2 NP	HPP= 950	m ²	
	Správa SVP/CHKO	1NP- 3NP	HPP= 1800	m ²	
	Kultúrne & info centrum	1NP- 3 NP	HPP= 1600	m ²	
	knižnica	1NP- 3 NP	HPP= 1350	m ²	
	Cyklopoint	1NP	HPP= 160	m ²	
	Zázemie vodných športov	1NP- 2NP	HPP= 380	m ²	
- SÚKROMNÝ SEKTOR/ hrubá podlažná plocha	GASTRO PARTER	1NP	2600	m ²	
	OBCHODNÝ PARTER	1NP	3350	m ²	
	HOTEL	1NP- 2NP	1400	m ²	
	APARTMÁNY	2NP- 5NP.....	14000	m ²	/ cca 160 apartmánov
	PRÁČA	2NP- 5NP.....	6800	m ²	
- VEREJNÉ STAVBY	HPP= 7 100	m ²	ZP= 3500	m ²	
- SÚKROMNÉ STAVBY	HPP= 28 000	m ²	ZP= 6900	m ²	

PARKING PRIVÁTNÝ 480 PM

- PODZEMIE	410	PM
- POVRCH	70	PM

PARKING VEREJNÝ 340 PM

- PARKOVACÍ DOM	60	PM
- POVRCH	100	PM
- ŠIRŠÍ KONTEXT	180	PM

KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ NÁVRH

ZIVOT NA VODE/ KONCEPCIA ŠIRŠÍCH VZTAHOV

Riešené územie je situované v západnej časti Oravskej priehrady v meste Námestovo. Mesto tvorí dôležité centrum celej spádovej lokality Horná Orava. Severozápadne ohraničuje riešené územie rušná komunikácia 1. triedy, ktorá tvorí zároveň bariéru medzi starým mestom a nábrežím. Juhojuhovýchodná strana je ohraničená vodnou plochou Oravskej priehrady s dynamickou nábrežnou bránou. Juhozápadnú riešeného územia vymedzuje cestný most cez Oravskú priehradu a pozemský vyšší porostom. Výnimočná pešacia mestska je súčasťou väčšieho celku koncepcie miest pozdĺž brehov Oravskej priehrady. Spomínaný vyšší kontext dáva šancu vybudovať okolo Oravskej priehrady silný rekreačný a lodný turizmus, v ktorom by nábrežie Námestova mohlo zohrať úlohu novej mestskej štvrte s jedinečnou atmosférou "Života na vode".

BILANCIE		GFA/	
Prístav/šláuk, centrum	1NP-3 NP	950 m ²	18 800 m ²
Správa SVP/CHKO	1NP-3 NP	1800 m ²	20 570 m ²
KIC	1NP-3 NP	1600 m ²	49 850 m ²
Knihnica	1NP-3 NP	1350 m ²	10 496 m ²
Cyklopoint	1NP	160 m ²	980 m
Zázemie vod. športov	1NP-2 NP	380 m ²	1183 m
			Počet stromov = 180 ks
GASTRO PARTER		1NP	2600 m ²
OBCHODNÝ PARTER		1NP	3350 m ²
hotel		1NP-2 NP	1400 m ²
apartmány, byty		2NP-5NP	14000 m ²
práca		2NP-5NP	6800 m ²
PARKING PRÍVAŤNÝ			480 PM
podzemie			410 PM, povrch = 70 PM
PARKING VEREJNÝ			1400 m ²
parkovaci dom			60 PM, povrch = 100 PM
širší kontext			180 PM

KONTINUITA BREHOV/ ROZŠÍRENIE REKREAČNÝCH PLYVIEB

ZIVOT NA VODE/ KONCEPT TRANSFORMÁCIE NÁBREŽIA

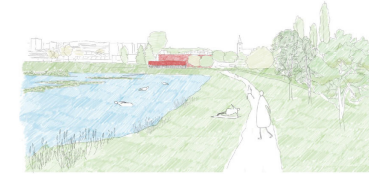
01. Renaturalizácia brehovej línie
02. Prepojenie novy a pôvodných verejných priestorov
03. Odkaz na históriu územia
04. Podpora Modro - zelenej infraštruktúry
05. Mix used zástavba
06. Lodný Hot Spot
07. Tvorba nových susedstiev
08. Debarierizácia
09. Aktivity vo VP
10. Etapizácia

KONCEPCIA ŠIRŠÍCH VZTAHOV

PREPOJENIE VEREJNÝCH PRIESTOROV

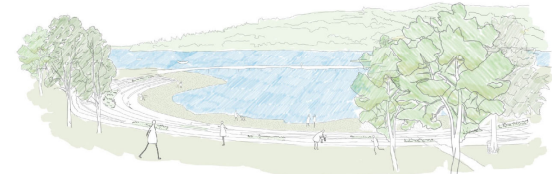
- Stimulujúcim prvkom konceptu je nebrežná promenáda.
- Prepája obe časti nábrežia s centrom mesta - prírodný bazén, vodný park, pešia zóna, cyklocest
- Pozdĺž promenády sa tiahne vodný park so širokou škálou aktivít:
- oddychové plochy, ihriská, pobytové lúky, skatepark s novými zázemím, móla, amfiteáter

turistický chodník 2.0 okolo biobazénov

RENATURALIZÁCIA BREHOV

- Kontinuita prírodných brehov nadväzuje na výnimočné lokality Ústia Bielej Oravy a Ústia Polhoranky
- Pozdĺž brehu je vedený turistický chodník doplnený o pobytové móla, memento Slanickej cesty, či Marínu
- Renaturalizácia U-čeka má za cieľ zjemniť proporcie a mierku, ponúknuť priamy kontakt s vodou na náplavke
- Park vyúsťuje do novonavrhovanej Prístavu s Edukačným centrom a správou CHKO/ SVP

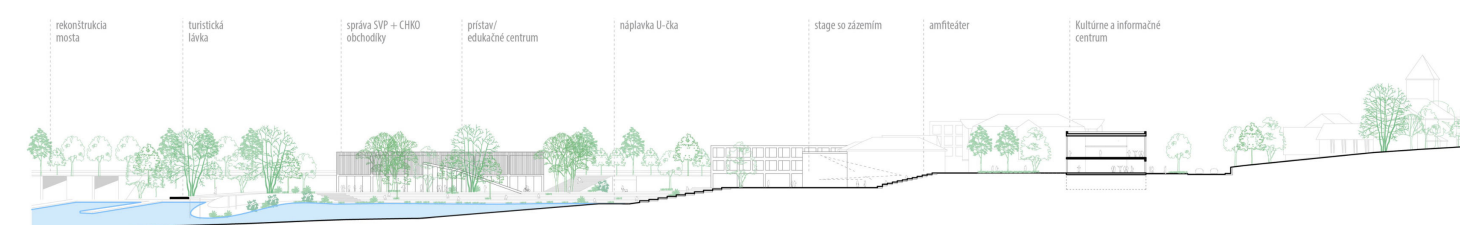
renaturalizácia brehov v okolí U-čeka

STOPY MINULOSTI

- V návrhu nadväzujeme na historické založenie mesta/ peši a cyklocest s lipovou alejou.
- Návšň má snahu citlivo pracovať s motívom započatých Slanickej cesty
- Memento nasvietenej rampy klesá pod hladinu vody s rešpektovaním súčasnej „divokej“ aleje.
- Identitu miesta podporujeme aj v práci s existujúcimi prvkami, ktoré v území nezasahujeme.

Memento Slanickej - svetelná inštalácia

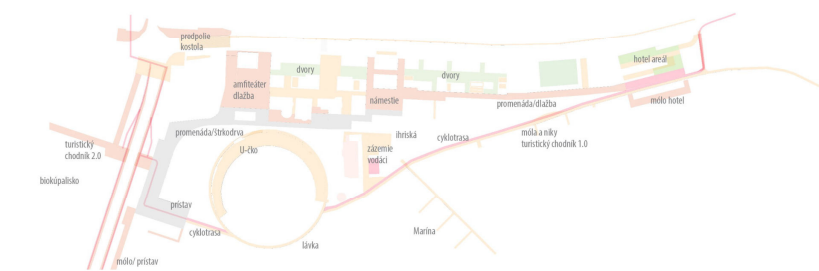

PRIEČNY REZ ÚZEMÍM B-B

CELKOVÁ AXONOMETRIA ÚZEMIA

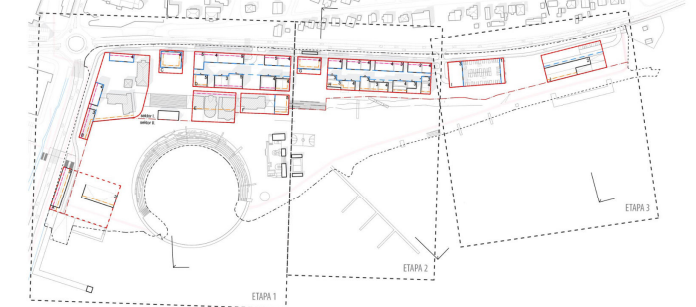
KONCEPT VEREJNÝCH PRIESTOROV

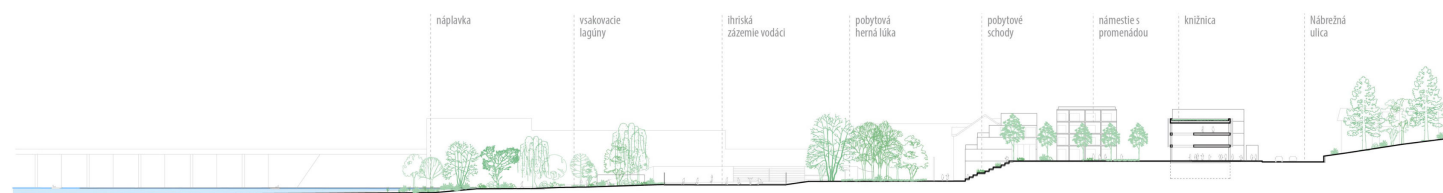
KONCEPT ÚPRAVY BREHOV A VEGETÁCIE

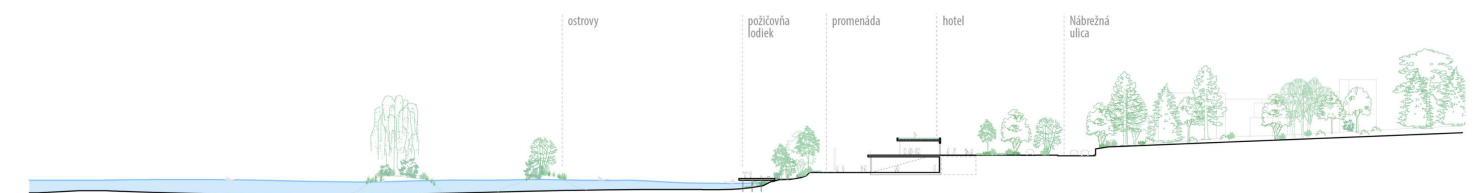
KONCEPT ZMIEŠANEJ MESTSKEJ ŠTVRTE

ETAPIZÁCIA & REGULÁCIA BLOKOV

PRIEČNY REZ ÚZEMÍM C-C

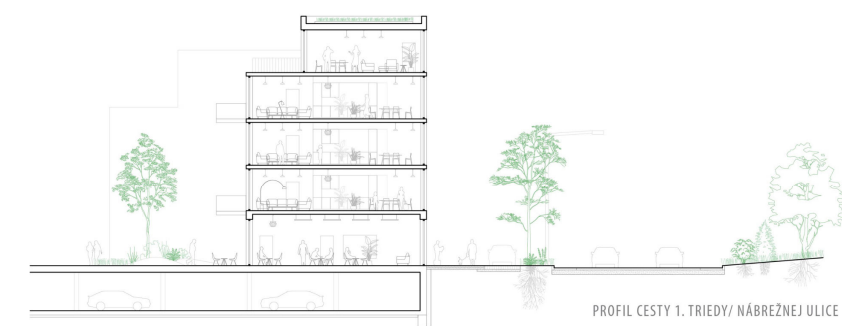
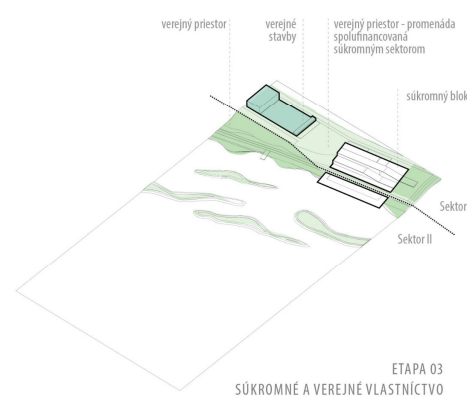
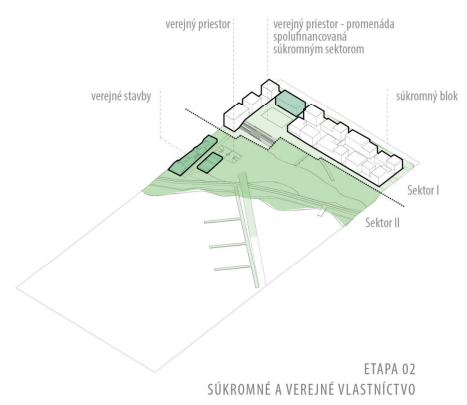
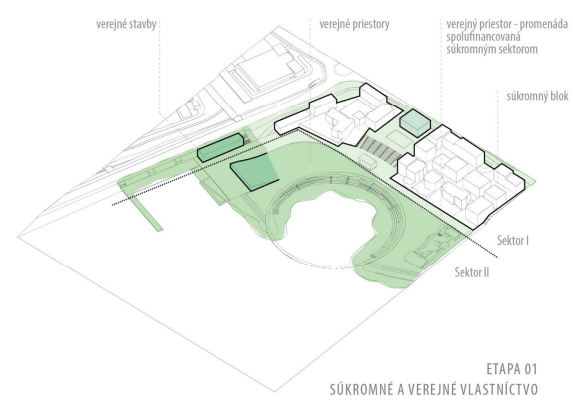

PRIEČNY REZ ÚZEMÍM E-E

TRANSFORMÁCIA CENTRÁLNEHO POBYTOVÉHO PRIESTORU Ú-ČKA

PRÍSTAVNÉ MÓLO

PROMENÁDNE NÁMESTIE

MEMENTO SLANICKEJ CESTY S MARINOU

TURISTICKÝ CHODNÍK A CYKLOTRASA

NÁBREŽIE V URBANISTICKOM KONTEXTE NÁMESTOVA

